

יום ירושלים

ירושלים מדור לדור

מטרה:

להפגיש את הילדים עם ההיסטוריה של העיר ירושלים.

חומרים:

- ☆ 7 כתבי חידה (נספח)
- ☆ 7 דפי מידע נוסף (נספח)
- ☆ 7 פאזלים (נספח)
- ☆ דפי A3, טושים וכלי כתיבה
- ☆ חידון איסוף מידע (נספח)

מהלך הפעילות:

הקבוצה מתחלקת ל-7 צוותים. כל צוות מייצג תקופה בהיסטוריה של ירושלים. הפעילות נחלקת ל - 4 שלבים :

1. **איסוף מידע** על התקופה אותה הוא מייצג. כל צוות מקבל כתב חידה על התקופה שלו, פותר וניגש למדריך לקבל מידע נוסף ופאזל שעם הרכבתו מתקבלת תמונה מתאימה.
2. **יצירת כרזה** שכוללת מידע, פאזל וכותרת. ע"ג דף A3 רושמים פרטי מידע על התקופה, מצרפים את הפאזל, מוסיפים כותרת מתאימה ומקשטים.
3. **חידון איסוף מידע** - מחלקים לכל צוות דף חידון ובו שאלות על כל התקופות. כדי למלא את הדף עליהם לעבור מקבוצה לקבוצה – "מדור לדור" ולאסוף את התשובות לחידון. לסיום במליאה אוספים את כל התשובות לכל השאלות.
4. **בניית קיר ירושלים מדור לדור** - כל הצוותים יחד מסדרים את הכרזות לפי הסדר הכרונולוגי ותולים את היצירה כקישוט לקבוצה.

קבוצה מס' 1 - התקופה: ירושלים כבירה בימי קדם

כתב סתרים:

שבע שנים לאחר הימלכו כבש המלך דוד את ירושלים מידי היבוסים וקרא אותה על שמו – עיר דוד. ירושלים נקבעה כממלכת יהודה לפני 3000 שנה.

מידע נוסף:

נאמר בספר שמואל: "וילך המלך ואנשיו ירושלים אל היבוסים יושב הארץ... וילכוד דוד את מצודת ציון היא עיר דוד... וישב דוד במצודה ויקרא לה עיר דוד..."

קבוצה מס' 2 - התקופה: בית המקדש הראשון

כתב סתרים:

בתקופתו של המלך שלמה נבנה בית המקדש בירושלים על הר המוריה. בימיו של המלך צדקיהו נחרב בית המקדש הראשון על ידי מלך בבל – נבוכדנצר. החורבן היה בתשעה באב ולזכרו אנו צמים.

מידע נוסף:

בספר מלכים נאמר: "וישרוף את בית ה' ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלים ואת כל בית גדול שרף באש..."

קבוצה מס' 3 - התקופה: בית המקדש השני

כתב סתרים:

שבעים שנה לאחר חורבן בית ראשון עלו גולי בבל לירושלים והקימו מחדש את בית המקדש. הורדוס מלך אז בירושלים והוא חידש את בנין בית המקדש ואת העיר ירושלים.

מידע נוסף:

לאחר מכן הרומאים ובראשם טיטוס החריבו את בית המקדש השני והשריד שנשאר הוא "הכותל המערבי". הכותל הפך לסמל הקשר בין עם ישראל לעיר הקודש - ירושלים.

קבוצה מס' 4 - התקופה: בתוך החומות

כתב סתרים:

על חורבות ירושלים עמים רבים ניסו לבנות ערים חדשות: הרומאים, הנוצרים, המוסלמים, הממלוכים ולבסוף התורכים. למרות הקשיים במשך כל התקופה היה ישוב יהודי בעיר.

מידע נוסף:

התקופה היתה קשה והעמים שהתחלפו הציקו מאוד ליהודים אבל תמיד היתה אמונה שירושלים תיבנה. היהודים לא הפסיקו להתפלל ולעלות לירושלים. בזמן שלטון התורכים היתה עליה גדולה ממזרח אירופה והישוב היהודי גדל.

קבוצה מס' 5 - התקופה: היציאה מהחומות

כתב סתרים:

כאשר התגברה העליה לארץ ובמיוחד לירושלים התחיל להיות צפוף בין חומות העיר והתחילו להקים שכונות מחוץ לחומות. השכונה הראשונה שנבנתה מחוץ לחומות היא "משכנות שאננים".

מידע נוסף:

השכונה הראשונה שנבנתה מחוץ לחומות היא "משכנות שאננים", אותה בנה משה מונטיפיורי שהיה יהודי חשוב מאנגליה. היה זה מעשה אמיץ לגור מחוץ לחומות והיה צורך לשלם לעניים שהיו היחידים שהסכימו לגור במשך היום בשכונה. בלילה חזרו לישון בדירות שלהם בתוך העיר העתיקה.

קבוצה מס' 6 - התקופה: מלחמת השחרור

כתב סתרים:

במלחמת השחרור הופרדה ירושלים לשני חלקים: החלק המערבי היה בידי ישראל והמזרחי, כולל העיר העתיקה והכותל, היה בשליטת ירדן. בין החלקים היתה חומה בגובה של כ-5 מטר והיו בה עמדות של חיילים ירדנים.

מידע נוסף:

במקומות שבהן לא היתה חומה היו שטחי הפקר ובהם מוקשים וגדרות תיל. טדי קולק שהיה ראש עיריית ירושלים העיד כי: "המצב בירושלים היה קשה מאוד... לא עבר כמעט חודש בלי שמישהו ייהרג או יפצע... או לפחות יפגע מאבן שנזרקה מהחומה... בירושלים החצויה הרגשת שאתה בחזית".

קבוצה מס' 7 - התקופה: מלחמת ששת הימים - איחוד ירושלים

כתב סתרים:

בשנת 1967 יצאה ישראל למלחמה נגד מצרים, ירדן וסוריה. בתוך שישה ימים הצליח צה"ל להביס את שלוש הארצות. בדרך כבש צה"ל את יהודה ושומרון, את הגולן, את חבל עזה ואת חצי האי סיני.

מידע נוסף:

ב – 7 ביוני הגיעה פקודת המטה הכללי לשחרורה של העיר העתיקה. חטיבת הצנחנים הועלתה לירושלים כדי לפתוח את הדרך להר הצופים. הצנחנים כבשו את הר הצופים והר הזיתים, פרצו לעיר העתיקה דרך שער האריות והניפו את דגל ישראל על הכותל המערבי. בשנת תשנ"ח התקבל בכנסת "חוק יום ירושלים" הקובע את יום כ"ח באייר, המועד בו שוחררה ירושלים, כחג לאומי.

כתבי הסתרים: קבוצה מס' 1:

WFO WRTF LTR 404L WYFHW 09W
KBY YWY 404L WYFHW
LHLYWY47 WYFHW
LHLYWY47 WYFHW
07 WYFHW - 024 LTR.
LHLYWY47 WYFHW
KBY WYFHW
WYFHW 3000.

EXPLCY MW FLK
 MWLH HBL BL
 EMDM BLHY MWLW
 OL FL PLHYL.
 BLHY MW FLK
 XDL HBL YLPLW
 EMDM FLHYL OL
 LPL HL BL.

WBLH WLE LBL
 HBL BLX HBL OL
 LYL BL LBLW
 YLPLW HBL X BLX
 EMDM . EYDL FLK
 I BLHY MWLW YLPL
 HBL X BLHY BLX
 EMDM.

במחצית השנייה של שנות ה-60
התחיל להתפתח תנועת
העבודה. התנועה התחילה
לעבוד בשיתוף פעולה עם
הממשלה. התנועה התחילה
לעבוד בשיתוף פעולה עם
הממשלה. התנועה התחילה
לעבוד בשיתוף פעולה עם
הממשלה. התנועה התחילה
לעבוד בשיתוף פעולה עם
הממשלה.

כתב עברי עתיק

א	א
ב	ב
ג	ג
ד	ד
ה	ה
ו	ו
ז	ז
ח	ח
ט	ט
י	י
כ	כך
ל	ל
מ	מם
נ	נן
ס	ס
ע	ע
פ	פף
צ	צץ
ק	ק
ר	ר
ש	ש
ת	ת

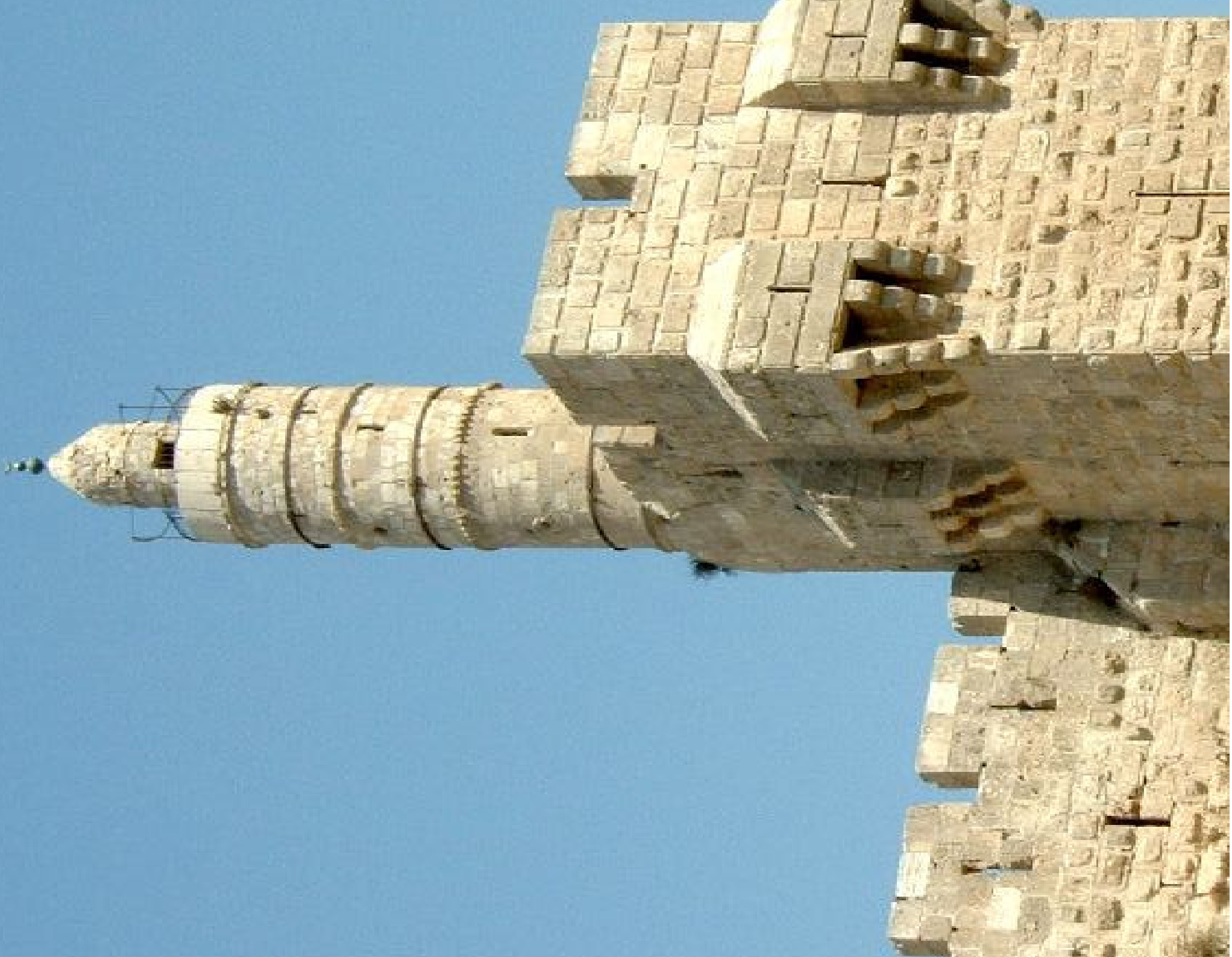
כתב עברי עתיק

א	א
ב	ב
ג	ג
ד	ד
ה	ה
ו	ו
ז	ז
ח	ח
ט	ט
י	י
כ	כך
ל	ל
מ	מם
נ	נן
ס	ס
ע	ע
פ	פף
צ	צץ
ק	ק
ר	ר
ש	ש
ת	ת

כתב עברי עתיק

א	א
ב	ב
ג	ג
ד	ד
ה	ה
ו	ו
ז	ז
ח	ח
ט	ט
י	י
כ	כך
ל	ל
מ	מם
נ	נן
ס	ס
ע	ע
פ	פף
צ	צץ
ק	ק
ר	ר
ש	ש
ת	ת

* ניתן למצוא באתר של "ויקיפדיה" תחת השם "כתב עברי עתיק".

1898
M. H. H. H.

חידון איסוף מידע

1. איזה מלך הוא הראשון שקבע את ירושלים כבירת ישראל? _____
2. לפני כמה שנים כבש דוד המלך את ירושלים? _____
3. בתקופתו של איזה מלך נבנה בית המקדש על הר המוריה? _____
4. מי החריב את בית המקדש הראשון? _____
5. כמה זמן לאחר החורבן הוקם בית המקדש השני? _____
6. איזה מלך חידש את בנין בית המקדש? _____
7. לאורך כל ההיסטוריה היו יהודים בירושלים. נכון/לא נכון
8. מי שלט בארץ בזמן העליה ממזרח אירופה? _____
9. איך נקראת השכונה הראשונה שנבנתה מחוץ לחומות? _____
10. מי הראשון שבנה מחוץ לחומות ירושלים? _____
11. באיזו מלחמה היתה ירושלים "העיר אשר בדד יושבת ובלילה -
חומה" _____
12. נגד מי נלחמנו במלחמת השחרור? _____
13. דרך איזה שער משערי ירושלים פרצה חטיבת הצנחנים? _____
14. מה קובע "חוק יום ירושלים"? _____